

Herna proti Francii, rozsudek ze dne 29. 4. 1998

Stěžovatel: Herna

Žalovaný stát: Francie

Číslo stížnosti: 36313/97

Datum: 29.04.1998

Článek Úmluvy: čl. 6 odst. 1

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: respektování rodinného života, rodinný život

Významnost: 3

EVROPSKY SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

29. dubna 1998

VĚC HENRA

(Rozsudek věci Herna versus Francie)

Evropský soud pro lidská práva, zasedající v souladu s článkem 43 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen Úmluva) a příslušnými ustanoveními Jednacího řádu A jako Senát, který tvořili následující soudci: R. Bernhardt, předseda. L. - E. Polteli, N. Valticos, A. N. Louizou, L. Wildhaber, P. Jambrek, E. Levits, T. Pantiru, V. Toumanov a dále H. Petzold, tajemník Soudu, a P. J. Mahoney, zástupce tajemníka Soudu, po neveřejné poradě, která se konala ve dnech 31 března a 22. dubna 1998, posledně uvedeného data vynesl následující rozsudek:

POSTUP

1. Případ byl Soudu předán Evropskou komisí pro lidská práva (dále jen „Komise“) 11. prosince 1997 v tříměsíční lhůtě stanovené článkem 32 § 1 a článkem 47 Úmluvy. Tomu předcházelo podání stížnosti (č. 36313/97) proti Francouzské republice, předložené Komisi podle článku 25 francouzským občanem panem Mathiem Hernou 21. května 1997.

Požadavek Komise vycházel z článků 44 a 48 a z prohlášení, jímž Francie uznala obligatorní pravomoc Soudu (článek 46). Předmětem stížnosti bylo získání rozhodnutí, zda skutkový děj případu zakládá porušení závazků příslušného státu podle článku 6 § 1 Úmluvy.

2. V odpovědi na dotaz učiněný podle ust. 33 § 3 (d) Jednacího řádu A žadatel uvedl, že si přeje zúčastnit se soudního řízení, a ustanovil svým advokátem pana J.- A Blanca, právníka působícího u Conseil d'Etat a u Kasačního soudu (ust. 30).
3. Dne 31. ledna 1998 místopředseda Soudu rozhodl, že v zájmu řádného výkonu spravedlnosti

bude ustaven jeden Senát k projednání tohoto případu i případu Leterme v. Francie (ust. 21 § 7).

4. Do ustaveného Senátu byl z moci úřední jmenován pan L. – E. Pettiti, zvolený soudce francouzské národnosti (článek 43 Úmluvy), a pan R. Bernhardt, místopředseda Soudu (ust. 21 § 4 /b/). Dne 31. ledna 1998 pan Bernhardt za přítomnosti tajemníka vylosoval dalších sedm členů, a (o pány N. Valticose, A. N. Loizou, L. Wildhabera, P. Jambreka, E. Levitse, T. Pantiru a V. Toumanova (článek 43 in fine Úmluvy a ust. 21 § 5).
5. Pan Bernhardt z titulu předsedy Senátu (ust. 21 § 6) prostřednictvím tajemníka konzultoval se zástupcem francouzské vlády (dále jen „Vláda“) panem Y Charpentierem, žadatelovým advokátem a delegátem Komise panem J.- C. Geusem postup soudního řízení (ust. 37 § 1 a ust. 38). V souladu s následně vydaným nařízením tajemník obdržel vyjádření žadatele a Vlády ve dnech 16. ledna a 5. února 1998 v uvedeném pořadí.
6. Dne 11. února 1998 pan Bernhardt po dohodě s členy Senátu rozhodl nevykonat v tomto případě přelíčení (ust. 26 a ust. 38).
7. Po dalších konzultacích o postupu řízení předseda Senátu vyzval žadatelova advokáta a Vládu, aby předložili své odpovědi. Ve dnech 16. února a 3. března 1998 sdělili tajemníkovi, že nehodlají předložit další komentáře. Dne 13. března 1998 delegát Komise předložil své písemné vyjádření.
8. Mezitím, dne 16. února 1998. Komise vydala spis o řízení před ní, jak si od ní na základě pokynů předsedy Senátu vyžádal tajemník.

SKUTKOVÁ ZJIŠTĚNÍ

1. Okolnosti případu
2. Pan Mathieu Henra, francouzský občan narozený v roce 1986, nezletilý, je zastupován svou poručnicí ze závěti a jedná svým jménem a jako jediný potomek svých rodičů.

Žadatelův otec, narozený v roce 1955, byl hemofilik a obdržel četné krevní transfuze. Dne 20. dubna 1985 se oženil s žadatelovou matkou. Předporodní test provedený na žadatelově matce v srpnu 1986 ukázal, že byla HIV-pozitivní. Test následně provedený na žadatelovu otci ukázal, že byl rovněž HIV-pozitivní. Když se žadatel narodil, bylo shledáno, že je také HIV-pozitivní.

1. Žádost o odškodnění
2. Předběžné žádosti ke správním úřadům
3. Dne 16. července 1990 byly ministru pro solidaritu, zdravotnictví a sociální zabezpečení předloženy tři předběžné žádosti, jménem žadatelova otce, jeho matky a jeho samého. Požadovali odškodnění za zdravotní potíže různých druhů, kterými trpěli následkem svého infikování. Tyto žádosti byly 1. října 1990 zamítnuty.
4. Žádosti ke správním soudům

(a) U Správního soudu v Paříži

11. Dne 6. prosince 1990 žadatelovi rodiče podali tři žádosti ke Správnímu soudu v Paříži, požadující odškodnění za újmu utrpěnou následkem toho, že stál nepřijal patřičná opatření pro prevenci proti jejich infikování HIV.
12. Ministr zdravotnictví předložil svou písemnou obhajobu ve dnech 12. února a 13. března 1991. Odpovědi byly zaneseny do spisu 8. července 1991.
13. Dne 22. dubna 1992 správní soud vynesl prozatímní rozsudek, rozhoduje, že „stát je zodpovědný za hemofiliky, kteří byli infikováni HIV při transfuzi tepelně nezpracovaných krevních produktů ve výše určené době odpovědnosti, to znamená mezi 12. březnem a 1. říjnem 1985“ a že „existují důvody pro to, aby správní soud nařídil státu zaplatit plné odškodnění za utrpěnou újmu“.

Správní soud rovněž nařídil, aby lékařská zpráva stanovila, zda žadatelův otec byl infikován v oné době. Znalec předložil svou zprávu 31. prosince 1992.

14. Žadatelův otec zemřel 8. dubna 1993.
15. Dne 28. dubna 1993 správní soud spojil všechny tři žádosti a zamítl je z toho důvodu, že nebyla prokázána příčinná souvislost mezi infikováním žadatelova otce a používáním tepelně nezpracovaných krevních produktů v době odpovědnosti státu, mezi 12. březnem a 1. říjnem 1985.
16. Žadatelova matka zemřela 24. srpna 1993.

(b) U Správního odvolacího soudu v Paříži

17. Dne 9. dubna 1993 soudní dvůr Conseil d'Etat vynesl tři zásadní rozsudky, ve kterých stanovil 22. listopad 1984 jako začátek doby odpovědnosti státu a přiznal obětem odškodnění paušální částkou 2 000 000 FRF (viz níže uvedený odst. 39).
18. Dne 9. prosince 1993 se žadatelova poručnice ze závěti (zůstavená v poslední vůli z 9. března 1993) a pomocný poručník odvolali ke Správnímu odvolacímu soudu v Paříži.
19. Dne 4. března 1994 náměstek ministra zdravotnictví předložil svou obhajobu. Žadatel předložil svou odpověď 15. března 1994.
20. Správní odvolací soud vynesl rozsudek 23. června 1994. Rozhodl, že v souladu s výše zmíněným precedenčním právem Conseil d'Etat byl stát zodpovědný za újmu, kterou utrpěli žadatelův otec, žadatelova matka a žadatel sám následkem obdržení transfuzí.

Přiznal každému z nich 2 000 000 FRF. Jelikož však tito přijali nabídky 1 514 000 FRF, 1 610 000 FRF a 1 900 000 FRF, jež jim v uvedeném pořadí v souvislosti se stejnou újmou učinil Fond pro odškodnění hemofiliků a pacientů s transfuzí, správní odvolací soud rozhodl, že zůstatek dosud dlužného odškodnění činil 676 000 FRF. Úrok vypočítal na základě této částky s platností od 18. července 1990 a určil, že sdružený úrok má být placen od 9. prosince 1993 (viz níže uvedené odst. 36 a 37).

(c) U Conseil d'Etat

21. Dne 26. července 1994 se žadatelova poručnice ze závěti na právním podkladě odvolala ke Conseil d'Etat. Stěžovala si obzvláště na to, že částka 500 000 FRF, jež měla být žadateli vyplacena pouze v případě diagnózy AIDS, byla odečtena od stanoveného odškodnění, a rovněž si stěžovala na způsob, jakým správní odvolací soud vypočetl úrok.
22. Dne 9. prosince 1994 pan Menra podal žádost (č. 25972/94) k Evropské komisi pro lidská práva. Dne 13. září 1995 Komise přijala v souladu s článkem 28 § 2 Úmluvy zprávu, v níž zaznamenala, že strany se dohodly na přátelském vyrovnání případu (viz. níže uvedený odst. 43).
23. Dne 1. prosince 1995 tuto zprávu zaregistroval soudce - zpravodaj Conseil d'Etat. Týž den byl případ předán vládnímu zmocněnci.
24. Projednání případu bylo stanoveno na 19. prosince 1995.
25. Dne 31. ledna 1996 Conseil d'Etat vynesl rozsudek rušící rozsudek správního odvolacího soudu z 23. června 1994 z důvodů, že tento soud nehledě na precedenční právo Conseil d'Etat v této věci (viz níže uvedený odst. 40) odečetl od částek, jež měl stát zaplatit panu Henrovi, částku, kterou mu jako odškodnění měl zaplatit Fond pro odškodnění hemofiliků a pacientů s transfuzí v případě diagnózy AIDS. Poté případ postoupil zpět Správnímu odvolacímu soudu v Paříži.

(d) U Správního odvolacího soudu v Paříži

26. Správní odvolací soud v Paříži obdržel spis 27. února 1996.

27. V dopise z 13. března 1996 vrchní tajemník tohoto soudu sdělil žadateli, že případ byl soudu postoupen od Conseil d'Etat, a požádal ho, aby předložil své vyjádření během jednoho měsíce. Žadatelovo vyjádření bylo tajemníkovi soudu předloženo 25. března 1996.
28. Dne 5. června 1996 předložil své vyjádření Fond pro odškodnění hemofiliků a pacientů s transfuzí.
29. Dne 30. srpna 1996 byl případ předán třetímu vyšetřovacímu oddělení.
30. Dne 26. září 1996 soud rozhodl zahájit řízení bez toho, aby čekal na vyjádření Pařížské zdravotní pojišťovny.
31. Dne 28. října 1996 právní zástupce pana Henry písemně upozornil předsedu Správního odvolacího soudu v Paříži na délku a vleklost řízení a naléhavost případu, danou žadatelovým zdravotním stavem. Žádná odpověď nepřišla.
32. Dne 14. listopadu 1996 ministr zdravotnictví předložil své vyjádření o žadatelově stížnosti.
33. Dne 9. ledna 1997 byl případ předán soudci-zpravodaji.
34. Dne 21. května 1997 žadatel podal další stížnost ke Komisi (č. 36313/97), jež byla zaregistrována 3 června 1997 a v níž si stěžoval, že řízení u správního odvolacího soud stále trvá.
35. Požadavek předložený Fondu pro odškodnění
36. Dne 22. července 1992 předložili v oddělených řízeních žadatelův otec, žadatelova matka a žadatel své požadavky Fondu pro odškodnění hemofiliků a pacientů s transfuzí, který byl ustanoven zákonem z 31. prosince 1991 (viz níže uvedený odst. 38).
37. Dne 19. listopadu 1992 jim Fond přiznal odškodnění ve výši 1 614 000 FRF, 1 710 000 FRF a 2 000 000 FRF v uvedeném pořadí, z čehož mělo být v každém z případů odečteno 100 000 FRF vyplacených Fondem solidarity hemofiliků. Rozhodl rovněž, že částka nabídnutá žadateli bude splatná ve třech shodných ročních splátkách a že 500 000 FRF mu bude zaplaceno v případě diagnózy propuknutí AIDS.
38. Tyto návrhy byly přijaty. Dne 11. ledna 1993 Fond žadatelům zaplatil 1 514 000 FRF, 1 610 000 FRF a 1 400 000 FRF v uvedeném pořadí.
39. Mechanismus řízení ve věci odškodnění
40. Legislativa
41. Zákon z 31. prosince 1991 obsahující různá ustanovení o sociálním zabezpečení stanovil zvláštní postup pro odškodnění hemofiliků a pacientů s transfuzí, kteří byli infikováni po obdržení injekcí s krevními produkty. Článek 47 stanoví:

„I. Oběti újmy vyplývající z infikování virem selhání lidské imunity zaviněného transfuzí krevních produktů či injekcí s krevními deriváty podanými na území Francouzské republiky budou odškodněny dále upraveným způsobem.

1. ...

III. Plné odškodnění za újmu definovanou v odstavci 1 bude poskytnuto Fondem pro odškodnění, jenž má právní subjektivitu, předsedá mu úřadující či penzionovaný vedoucí oddělení či soudce kasačního soudu a je spravován výborem pro odškodnění.

1. Oběti nebo jejich potomci ve svých požadavcích na odškodnění poskytnou důkaz o svém infikování virem selhání lidské imunity a o obdržení transfuze krevních produktů či injekcí s krevními deriváty.

Oběti nebo jejich potomci sdělí Fondu všechny jim dostupné informace.

Během tří měsíců od obdržení požadavku, kterážto doba může být prodloužena na žádost oběti či jejich potomků, Fond posoudí, zda podmínky pro proplacení odškodnění byly splněny. Vyšetří okolnosti, za kterých byla oběť infikována, a vykoná nutná šetření, kterým nesmí být bráněno z

důvodů stavovské mlčenlivosti.

1. Fond je povinen učinit nabídku na odškodnění každé oběti, na niž odkazuje odstavec 1, během vyhláškou stanovené lhůty, která nesmí přesáhnout šest měsíců ode dne, kdy Fond obdrží dostatečný důkaz o újmě.
2. Oběť bude informoval Fond o každém soudním řízení, které v její věci probíhá. Jestliže je zahájeno soudní řízení, oběť bude soud informoval o své žádosti k Fondu.

VII. ...

V III. Oběť nebude oprávněna vést právní kroky proti Fondu pro odškodnění, pokud její požadavek na odškodnění nebyl zamítnut, nebyla jí učiněna nabídka během lhůty, na niž odkazuje první paragraf odstavce V. nebo nepřijala učiněnou nabídku. Řízení bude zahájeno u Odvolacího soudu v Paříži.

1. Fond přebírá v míře nepřevyšující vyplacené částky práva oběti proti osobě zodpovědné za újmu a proti osobám, od nichž je z jakéhokoliv důvodu požadováno provést plnou či částečnou náhradu újmy, a to v rámci odpovědnosti těchto osob. Fond však může zahájit řízení na základě takového převzetí práv pouze tehdy, když újma je způsobena nedbalostí.

Fond může zasahoval do řízení u trestních soudů, i když tak učiní až v odvolací fázi, kdy oběť nebo její potomci požadovali odškodnění jako civilní strana v řízení vedeném proti osobě či osobám zodpovědným za újmu definovanou v odstavci 1. V takových případech je považován za řádnou síranu v řízení a může využít každého podle zákona dostupného opatření soudní nápravy.

Jestliže z jednání zapříčiňujícího újmu vzešlo trestní řízení, občanský soud není povinen vyčkávat se svým rozhodnutím na konečné rozhodnutí trestního soudu.

1. Pokud nebude stanoveno jinak, prováděcí ustanovení k tomuto článku budou zakotvena ve vyhlášce vydané po konzultaci s Conseil d'Etat.
2. ...

XII. Zdroje příjmů Fondu pro odškodnění budou určeny v dodatečném zákoně.

1. ...

XIV. ...“

1. Precedenční právo
2. Ve třech rozsudcích z 9. dubna 1993 soudní dvůr Conseil d'Etat rozhodl, že stát byl plně zodpovědný, pokud se týká osob, jež byly infikovány virem selhání lidské imunity po transfuzi tepelně nezpracovaných krevních produktů v době mezi 22. listopadem 1984 a 20. říjnem 1985 (viz, výše uvedený odst. 17).
3. Ve skupině zásadních rozsudků z 24. března 1995 Conseil d'Etat rozhodl, že vyplacení částky navrhované Fondem pro odškodnění hemofiliků a pacientů s transfuzí v případě diagnózy AIDS je „latentní možnost závisající na propuknutí choroby“ a Správní odvolací soud v Paříži se tudíž „dopustil právní chyby, když ji odečetl od částek, kterou měl stál nařízeno zaplatit jako odškodnění za stejnou újmu“.

III. Příslušné procesní právo

1. Pravidla použitelná v projednávané době
2. V příslušné době řád pro správní soudy a správní odvolací soudy obsahoval, inter alia, následující ustanovení:

Článek R. 102

„Kromě případů týkajících se veřejných prací nemůže být řízení u správního soudu zahájeno jinak než formou odvolání proti rozhodnutí; takové odvolání bude podáno během dvou měsíců od oznámení nebo zveřejnění napadaného rozhodnutí.

Jestliže odpověď od příslušného úřadu nepříjde do čtyř měsíců, tato nečinnost bude vykládána jako rozhodnutí podanou stížnost zamítající.

Článek R. 129

„Předseda správního soudu či správního odvolacího soudu nebo soudce určený některým z nich mohou, jestliže existence takového závazku nemůže být vážně napadena, přiznat zálohu věřiteli, který u uvedeného soudu podal žádost k věci. Může, i z vlastního popudu, učinit vyplacení zálohy závislým na předložení záruky.“

Článek R. 142

Jakmile je žádost zahajující řízení zaevidována v rejstříku, předseda soudu či v Paříži předseda oddělení, kterému byla žádost předána, určí soudce-zpravodaje.

Pod vedením předsedy soudu či oddělení, ke kterému patří, soudce-zpravodaj stanoví s ohledem na okolnosti případu lhůtu, která je v případě nutnosti dána stranám k vypracování dodatečných přednesů, podkladů, vyjádření obhajoby a odpovědí. Může strany požádat o předložení jakéhokoliv důkazu či dokumentů významných pro rozhodnutí sporu, které jsou přiřazeny do spisu o případu, aby byly přístupné všem stranám.“

Článek R. 150

Jestliže jedna ze stran či správní oddělení byly požádány o předložení podkladů a nevyhoví tomu ve lhůtě stanovené podle článků R. 142 a R. 174 tohoto řádu, předseda soudu či oddělení vydá úřední upomínku o vyhovění.

V případě viz maior může být poskytnuto konečné prodloužení lhůty.

Jestliže úřední upomínka o vyhovění byla neúčinná nebo jestliže nebyla dodržena konečná lhůta, soud vynese rozsudek.“

Článek R. 151

„Jestliže se konečná upomínka o vyhovění týká oddělení státní správy, je zaslána orgánu, jenž má pověření stát zastupoval; v ostatních případech je zaslána straně či jejímu zástupci, pokud byl ustanoven.“

Článek R. 182

„Člen správního soudu či správního odvolacího soudu může být příslušným soudem nebo jeho předsedou pověřen provedením vyšetřovacích opatření odlišných od těch, která jsou stanovena v článcích 1 až 4 této kapitoly.“

1. Současná pravidla
2. Vyhláška č. 93-906 z 12. června 1993 platí pro všechna řízení probíhající k datu jejího zveřejnění. Obsahuje prováděcí ustanovení k článku 47 zákona z 31. prosince 1991 (viz výše

uvedený odst. 38):

„Část II

Ustanovení týkající se jednání usilujících o stanovení odpovědnosti a vedených proti osobám zodpovědným za újmu definovanou v odstavci 1 článku 47 výše uvedeného zákona z 31. prosince 1991

Článek 15

V zájmu zahájení jednání převedením práv stanoveným v odstavci IX článku 47 výše uvedeného zákona z 31. prosince 1991 Fond může zasáhnout do řízení u každého správního či řádného soudu, i když tak učiní až v odvolací fázi. V takových případech je považován za řádnou stranu v řízení a může využít každého podle zákona dostupného opatření soudní nápravy.

Článek 16

Rejstříky správních a řádných soudů zašlou Fondu rejstříkovou poštou doporučeně kopii procesních materiálů, v nichž jim byl předložen původní či dodatkový požadavek na odškodnění za újmu definovanou v odstavci 1 článku 47 výše uvedeného zákona z 31. prosince 1991.

Článek 17

Během jednoho měsíce od obdržení dopisu popsaného v článku 16 Fond sdělí předsedovi příslušného soudu prostřednictvím běžné pošty, zda obdržel stejný požadavek na odškodnění a pokud ano, jakého stupně svého postupu dosáhl. Rovněž sdělí, zda zamýšlí zasahovat do soudního řízení.

Jestliže oběť přijala nabídku učiněnou Fondem, posledně jmenovaný zašle předsedovi soudu kopii dokumentu, v němž byla nabídka učiněna, a toho, kterým byla přijata. Fond v případě potřeby udá stav dosažený v řízení u Odvolacího soudu v Paříži podle ustanovení části 1 této vyhlášky a zašle jakýkoliv rozsudek vyneseny oním soudem.

Rejstřík předá stranám informace předložené fondem.

Článek 18

Rejstřík zašle Fondu kopie rozhodnutí vydaných u první instance a v případě potřeby rozhodnutí o odvolání v řízení, do kterého Fond nezasahoval.

Článek 19

Článek 20

Ustanovení článků 15 až 19 jsou použitelná na případy probíhající k datu, kdy tato vyhláška vejde v platnost ...“

1. Žádost č. 25972/94 k Evropské komisi pro lidská práva
2. Dne 9. prosince 1994 podal pan Herna žádost ke Komisi, zaevidovanou 16. prosince 1994 pod číslem 25972/94, ve které si stěžoval na délku řízení o odškodnění a opíral se o článek 6 § 1 Úmluvy. Dne 13. září 1995 Komise přijala zprávu, v níž zaznamenala v souladu s článkem 28 Úmluvy:

Dne 8. března 1995 žadatelův zástupce sdělil Komisi, že Žadatel je připraven přijmout částku 600 000 (šest set tisíc) francouzských franků za morální újmu, ke které budou přičteny náklad} a výdaje,

jež. vynaložil při jednání u Komise, a která bude celá vyplacena do jednoho měsíce od přijetí zprávy Komise. Dne 3. května 1995 sdělil Komisi, že náklady dosahovaly 23 270 FRF, a rovněž žádal zaplacení úroku v případě prodlení v urovnání sporu.

V dopise z 24. května 1995 zástupce Vlády sdělil Komisi, že Vláda je připravena přijmout výsledky její laskavé přímluvy, jestliže dohodne urovnání sporu.

Dne 26. května 1995 Komise předložila stranám návrhy na přátelské vyrovnání založené na tom, že žadateli bude vyplaceno 600 000 FRF za morální újmu a 23 720 FRF za náklady.

V dopise z 11. července 1995 zástupce Vlády sdělil, že Vláda je připravena souhlasit s vyrovnáním založeném na těchto návrzích.

Dne 13. září 1995 Komise zaznamenala, že strany dospěly k dohodě o termínech vyrovnání. Vyjádřila rovněž s ohledem na článek 28 § 1 (b) Úmluvy názor, že strany dosáhly přátelského vyrovnání této záležitosti na základě respektování lidských práv, jak jsou definována v Úmluvě.

44. Text žadatelova prohlášení, že přijímá přátelské vyrovnání, který podepsal 2 listopadu 1995, zněl následovně:

„Potvrzuji, že zaplacení těchto částek bude zakládat plné a konečné odškodnění, pokud se týká újmy uvedené v mé žádosti, a bude rovněž pokrývat poplatky za právního zástupce a jiné výdaje, které jsem vynaložil při projednávání tohoto případu.

Souhlasím proto s tím, že odstoupím od tohoto řízení a vzdám se práva zahájit v této věci jakékoli další řízení proti státu Francie u francouzských i mezinárodních soudů.“

ŘÍZENÍ PŘED KOMISÍ

45. Pan Henra podal svou stížnost ke Komisi 21. května 1997. Uvedl, že přiměřená lhůta požadovaná článkem 6 § 1 Úmluvy byla překročena.

46. Komise prohlásila stížnost (č. 36313/97) za přípustnou dne 16. září 1997. Ve své zprávě z 28. října 1997 (článek 31) vyjádřila jednomyslný názor, že došlo k porušení článku 6 § 1 Úmluvy.

KONEČNÉ NÁVRHY PŘEDLOŽENÉ SOUDU

47. Ve svém vyjádření Vláda žádala Soud jako svůj hlavní návrh, aby „uznal, že dosažené přátelské vyrovnání s panem Henrou nutně vedlo k závěru, že tento se jednoznačně vzdává každého dalšího řízení proti státu týkajícího se délky řízení“, a jako další možnost, aby rozhodl, že „v zájmu posouzení délky řízení, která zavedla příčinu této stížnosti, doba krytá přátelským vyrovnáním nemůže být v žádném případě brána v úvahu“.

48. Žadatel Soud žádal, aby rozhodl, že došlo k porušení článku 6 § 1 Úmluvy, a aby mu přiznal cestou spravedlivého zadostiučinění podle článku 50 Úmluvy 200 000 FRF jako odškodnění za morální újmu a 42 210 FRF za náklady a výdaje.

PŘÁVNÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Údajné porušení článku 6 § 1 Úmluvy
2. Žadatel si stěžoval na délku doby projednávání jeho žádosti o odškodnění státem. Udával porušení článku 6 § 1 Úmluvy, který stanoví:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla ... v přiměřené lhůtě projednána ... soudem .., který

rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích...”

50. Komise v zásadě souhlasila s tímto prohlášením.

51. Předběžná námitka Vlády

52. Ve svém prohlášení Vláda uvedla, že stížnost byla nepřijatelná vzhledem k dosaženému přátelskému vyrovnání před Komisí 13. září 1995 týkajícímu se první stížnosti (č. 25972/94). Prohlásila, že podepsáním prohlášení, že přijímá přátelské vyrovnání (viz. výše uvedený odst. 44). pan Henra nejen odstoupil od řízení týkajícího se jeho stížnosti, ale také se jednoznačně vzdal práva zahájit další jednání proti státu Francie, týkající se délky probíhajícího řízení. Dodala, že žadatel vyjádřil svůj záměr jasně a bez výhrad a že přijetí dohody bylo ze strany Vlády podmíněno ujištěním, že pan Henra se vzdal všech práv na zahájení dalšího řízení v téže věci.

53. Žadatel prohlásil, že jím podepsané prohlášení o přijetí dohody se týkalo stížnosti podané ke Komisi 9. prosince 1994 (viz, výše uvedený odst. 43) a že se nevzdal práva zahájit jednání proti státu Francie týkající se délky dalšího řízení či práva požadovat odškodnění za jakoukoliv příštní a dosud neznámou újmu, kterou by mohl následkem nepřiměřené délky řízení utrpět.

54. Delegát Komise poznamenal, že Vláda nikdy nevznesla takovou námitku před Komisí. Zdůraznil, že ve svém komentáři o přípustnosti stížnosti Vláda ponechala tento problém na posouzení Komise a pouze upozornila, že v souladu se závěrem Komise ve věcech Pailot v. Francie a Richard v. Francie začala doba braná v úvahu běžet k datu přijetí zprávy, která informovala o dosažení přátelského vyrovnání.

55. Soud souhlasil s delegátem Komise a shledal, že Vláda ztratila žalobní právo na vznesení takové námitky před ním.

56. Skutková podstata stížnosti

57. Doba braná v úvahu

55 Vláda zdůraznila, že doba braná v úvahu začala 14. září 1995, (o znamená den poté, co Komise přijala svou zprávu informující o dosažení přátelského vyrovnání (viz výše uvedený odst. 43).

56. Komise byla stejného názoru.

57. Podle žadatele, který toto tvrzení použil poprvé před Soudem, doba braná v úvahu začala 10. prosince 1994, to znamená den po předložení jeho první stížnosti ke Komisi, jež měla za výsledek přátelské vyrovnání (viz výše uvedený odst. 43) jelikož, toto vyrovnání se týkalo pouze délky řízení probíhajícího do tohoto data.

58. Soud zopakoval, že v zájmu posouzení, zda řízení je přiměřeně dlouhé, musí Komise i Soud přihlídnout ke skutečné délce řízení až do přijetí zprávy či rozsudku (viz rozsudky ve věcech Pailot v. Francie a Richard v. Francie ze 22. dubna 1998. Reports of Judgments and Decisions 1998. § 57 a § 54. v uvedeném pořadí).

Současný případ, jak byl předložen Soudu, se týká řízení následujícího po dosažení přátelského vyrovnání. Počátečním bodem musí být proto 14. září 1995. 10 znamená den poté, co Komise přijala svou zprávu informující o dosaženém urovnání sporu.

59. Společně s účastníky řízení Soud zaznamenal, že řízení u národních soudů ještě nebylo ukončeno, jelikož žadatel se odvolal 28. července 1994 ke Conseil d'Etat (viz výše uvedený odst. 21), který 27. února 1996 postoupil případ Správnímu odvolacímu soudu v Paříži, u něhož je ještě stále projednáván (viz výše uvedený odst. 26).

60. Projednávané řízení tudíž trvá již, k současnému datu déle než dva roky a sedm měsíců.

61. Přiměřenost délky řízení

62. Přiměřenost délky řízení musí být posuzována ve světle okolností případu a s ohledem na kritéria stanovená precedenčním právem Soudu, obzvláště na složitost případu a jednání žadatele a příslušných úřadů. Pokud se týká posledního bodu, musí být vzato v úvahu, co je v

této při pro žadatele v sázce (viz. rozsudky ve věcech X. v. Francie ze dne 31. března 1992. Série A č. 234-C. s. 90, § 32. Vallée v. Francie^{1a}) ze dne 26. dubna 1994, Série A č. 289-A. s. 17. § 34, Karakaya v. Francie ze dne 26. srpna 1994. Série A č. 289-B. s. 43. § 30 a výše citované rozsudky ve věcech Pailot a Richard, § 61 a § 57, v uvedeném pořadí).

(a) Složitost případu

62. Žadatel namítal, že případ nebyl vůbec složitý, jelikož kritéria pro posouzení odpovědnosti státu za intikaci hemofiliků byla stanovena zásadními rozsudky soudního dvora Conseil d'Etat (viz výše uvedené odst. 17 a 39) a rovněž rozsudky vydanými Conseil d'Etat 24. března 1995, které se týkaly metody pro vypučet újmy (viz. výše uvedený odst. 40).
63. Vláda se k tomuto bodu nevyjádřila. Komise v zásadě souhlasila s žadatelovým prohlášením.
64. Soud shledal, že ačkoliv případ byl do určité míry komplikovaný, tato skutečnost sama nemůže ospravedlnit délku projednávaného řízení, jelikož informace potřebné pro stanovení odpovědnosti státu byly již dlouhou dobu dostupné (viz výše citované rozsudky ve věcech X v. Francie, Vallée Karakaya, Pailot a Richard, s. 91. § 36, s. 18. § 38, s. 43. § 34, § 64, a § 60, v uvedeném pořadí).

(a) Žadatelovo jednání

65. Soud zaznamenal, že Vláda se k tomuto bodu nevyjádřila a že žadatel 28. října 1996 usiloval o uspořádání řízení, ovšem neúspěšně (viz výše uvedený odst. 31).

(b) Jednání národních úřadů

66. Žadatel kritizoval délku řízení u Conseil d'Etat a prohlásil, že tento úřad mohl případ rozhodnout sám, aniž by ho postupoval Správnímu odvolacímu soudu v Paříži, kde je ještě stále projednáván po zrušení předchozího rozsudku, kdyby prostě vycházel ze svých rozsudků vynesených 24. března 1995 (viz výše uvedený odst. 40) a slovo od slova zopakoval důvody uvedené v odstavci nazvaném „odpočet odškodnění vypláceného za stejnou újmu“.
67. Komise v zásadě souhlasila s žadatelovým prohlášením a vyjádřila názor, že v tomto případě nebylo sporným bodem to, zda existovala bezdůvodná zpoždění, která lze přičíst soudu projednávajícímu případ, ale to, zda soud jednal s „mimořádným nasazením“. Delegát Komise před Soudem zdůraznil, že Conseil d'Etat mohl sám případ rozhodnout, avšak postoupil ho Správnímu odvolacímu soudu v Paříži, aby tento mohl stanovit výši odškodného. Správní odvolací soud tak více než dva roky poté, co mu byl případ postoupen, stále ještě nevydal rozsudek, ačkoliv všechny potřebné informace mohly být nalezeny v rozsudcích, které Conseil d'Etat již vynesl v podobných případech (viz výše uvedený odst. 40).
68. Shodně s Komisí Soud shledal, že vlastní obsah projednávaného řízení byl nesmírně důležitý pro žadatele, který byl již od narození HIV-pozitivní (viz výše uvedený odst. 9). Tento případ, králce řečeno, volal po mimořádném nasazení, nehledě na množství případů čekajících na projednání, zvláště když skutečnosti tohoto sporu byly Vládě známe po několik let a jeho závažnost jí musela být zřejmá (viz výše citované rozsudky ve věcech X v. Francie, Vallée Karakaya, Pailot a Richard, s. 94. § 47, s. 19. § 47, s. 45, § 43, § 68 a § 64, v uvedeném pořadí).
69. V této souvislosti Soud shledal, že od 31. ledna 1996, kdy Conseil d'Etat zrušil rozsudek Správního odvolacího soudu v Paříži z 23. června 1994 a vrátil tomuto soudu projednávaný případ (viz výše uvedený odst. 25), uplynuly dva roky a tři měsíce. Zvláště od 9. ledna 1997, kdy byl ustanoven soudce-zpravodaj k vyšetřování tohoto případu u správního odvolacího soudu, nebyly učiněny žádné další procesní kroky a Vláda pro tuto netečnost nepředložila žádné přesvědčivé vysvětlení.
70. Soud rovněž shledal, že v době, kdy Komise přijala svou zprávu informující o dosažení přátelského vyrovnání, řízení trvalo již pět let a dva měsíce a stále ještě trvá u Správního

odvolacího soudu v Paříži.

(c) Závěr

71. S přihlédnutím ke všem okolnostem případu a zvláště k žadatelově situaci Soud nemohl považovat dobu projednávání tohoto případu za „přiměřenou“.
72. Došlo tudíž k porušení článku 6 § 1
73. Aplikace článku 50 Úmluvy
74. Článek 50 Úmluvy stanoví:

Jestliže Soud zjistí, že rozhodnutí nebo opatření soudního nebo každého jiného orgánu Vysoké smluvní strany je zcela nebo částečně v rozporu se závazky vyplývajícími z této Úmluvy a jestliže vnitrostátní právo této strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků lakového rozhodnutí nebo opatření, rozhodnutí Soudu přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

1. Morální újma
2. Žadatel požadoval 200 000 FRF za morální újmu.
3. Vláda se k tomu nevyjádřila. Delegát Komise podpořil žadatelův požadavek.
4. Soud shledal, že žadatel nesporně utrpěl morální újmu. S ohledem na různé závažné momenty a prováděje hodnocení na spravedlivém základě v souladu s článkem 50. přiznává mu 200 000 FRF.
5. Náklady a výdaje
6. Žadatel rovněž požadoval 42 210 FRF za náklady a výdaje spojené s projednáváním případu u institucí Úmluvy.
7. Vláda se nevyjádřila. Delegát Komise shledal požadavek oprávněným.
8. Soud shledal žadatelovy požadavky důvodnými a přiznal mu tyto částky v plné výši.
9. Úrok z prodlení
10. Podle informace dostupné Soudu činí zákonná úroková míra užívaná ve Francii ke dni přijetí tohoto rozsudku 3,36 % ročně.

Z TĚCHTO DŮVODU SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. zamítá předběžnou námitku Vlády;
2. rozhoduje, že došlo k porušení článku 6 § 1;
3. rozhoduje, že

(a) žalovaný stát zaplatí žadateli v tříměsíční lhůtě 200 000 (dvě stě tisíc) francouzských franků za způsobenou újmu a 42 210 (čtyřicet dva tisíc dvě stě deset) francouzských franků za náklady a výdaje; a

(b) že prostý úrok s roční mírou 3,36 % z těchto částek bude splatný od uplynutí výše uvedených tří měsíců až do vyrovnání.

Vyhotoveno v jazyce anglickém a francouzském a vyhlášeno při veřejném jednání v Paláci lidských práv ve Strassbourgu dne 29. dubna 1998.

Herbert PETZOLD

tajemník

Rudolf BERNHARDT

předseda

1a) Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Strasbourgu - přílohový sešit III/95. Rozsudek Evropského soudu o stížnosti č. 22121/93, str. 39.